

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ,

Σχολή Διοικητικών, Οικονομικών και Κοινωνικών Επιστημών,

Τμήμα Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής,

ΠΜΣ Δημόσια Οικονομική και Πολιτική

Ημερίδα

*Δυναμική και Προοπτικές της Ελληνικής Οικονομίας
σε ένα Διεθνές Αβέβαιο Οικονομικό Περιβάλλον.*

Σημαντική επιτυχία είχε η διάλεξη του Υποδιοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος, κ. **Θεόδωρου Πελαγίδη**, Καθηγητή του Πανεπιστημίου Πειραιώς (ΠαΠει), και η εν συνεχεία συζήτηση στρογγυλής τράπεζας με τους κκ. **Γεώργιο Μπήτρο**, Ομότιμο Καθηγητή του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΟΠΑ) και **Ελευθέριο Θαλασσινό**, Καθηγητή ΠαΠει, καθώς και η συζήτηση που τελικά έγινε με τους μεταπτυχιακούς φοιτητές, στο Συνεδριακό Κέντρο του Αρχαίου Ελαιώνα, το Σάββατο 19-11-2022/13.00-16.00. Την συζήτηση συντόνισε ο κ. **Θεόδωρος Σταματόπουλος**, Καθηγητής του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής (ΠαΔΑ).

Την Ημερίδα καταρχάς χαιρέτησαν ο Πρύτανης του ΠαΔΑ Καθηγητής **Παναγιώτης Καλδής**, καθώς επίσης τόσο ο Πρόεδρος του Τμήματος Καθηγητής **Νικόλαος Συκιανάκης**, όσο και η Διευθύντρια του ΠΜΣ Καθηγήτρια **Αλίνα Χυζ**.

Στην εισήγησή του ο Καθηγητής Θ. Πελαγίδης παρουσίασε με την βοήθεια πλήθους πινάκων και διαγραμμάτων τα πλέον πρόσφατα στατιστικά δεδομένα για την δυναμική της Ελληνικής Οικονομίας. Το συμπέρασμα που αβίαστα προέκυψε από την περιγραφική ανάλυση των μακροοικονομικών στοιχείων είναι ότι η δυναμική της Ελλάδας δείχνει ιδιαίτερα θετική και μάλιστα με ρυθμούς μεγέθυνσης πάνω από 8% τα τελευταία 7 τρίμηνα (2021-'22), που είναι πολλαπλάσιοι εκείνων της Ευρωζώνης. Οι συγκρίσεις έγιναν με το έτος 2019, προ του «κενού της πανδημίας», για όλα τα μεγέθη, όπως ενδεικτικά, η βιομηχανική παραγωγή (+20% από το 2015), ή η απασχόληση στο εμπόριο, την βιομηχανία και τον τουρισμό (+ 250 χιλ. νέες θέσεις εργασίας στο 2022), ή η διαρθρωτική ανεργία (περίπου 12% και απαιτείται αύξηση της παραγωγικότητας των πόρων για να μειωθεί περαιτέρω), ή το παραγωγικό κενό (σχεδόν μηδενισμένο σήμερα) ή ο πληθωρισμός τιμών (+9% περίπου μέσα στο 2022). Όσον αφορά την φύση της μεγέθυνσης της «ανοικτής» πλέον στο ελεύθερο διεθνές εμπόριο Ελληνικής οικονομίας, αυτή εντοπίστηκε στην ιδιωτική κατανάλωση και επένδυση, καθώς και στις εξαγωγές (+60% από το 2015 ή 30% από 2019) που δυστυχώς είναι εξαρτημένες από τις εισαγωγές, θέτοντας συνεχώς το θέμα των διεθνώς ανταγωνιστικών μας προϊόντων. Στα δημοσιονομικά, το δημόσιο χρέος (που >75% κατέχουν οι κυβερνήσεις των εταίρων μας στην ΕΕ) ως λόγος του ΑΕΠ (λόγω πληθωρισμού έπεσε απότομα στο 169%). Το σημαντικό εδώ όμως είναι ο τρόπος και το βάθος της χρονικής αποπληρωμής του που είναι εξασφαλισμένα λόγω ESM. Στις διεθνείς συναλλαγές, το υπόλοιπο του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών στο ΑΕΠ (7% περίπου) ή οι άμεσες ξένες επενδύσεις των 5,5 δις € στο 2022 είναι θετικά νέα. Το οικονομικό κλίμα που αισθάνονται οι managers, δείχνει σταθερότητα (περίπου στο 50), ενώ η αυξημένη κατά 20% περίπου ιδιωτική κατανάλωση δεν ερμηνεύεται από την αύξηση 1,7% του διαθέσιμου εισοδήματος, αλλά από την σημαντική αύξηση των τραπεζικών καταθέσεων καθώς και το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας τα κεφάλαια του οποίου (περίπου 11 δις € μέχρι και το 2023) αν επενδυθούν στους προαναφερθέντες κλάδους μπορούμε βάσιμα να προσδοκούμε βελτίωση του παραγωγικού δυναμικού της χώρας.

Ο Καθηγητής Γ. Μπήτρος, επεσήμανε ότι πρέπει να διακρίνουμε ανάμεσα στους συγκυριακούς και συστηματικούς αναπτυξιακούς παράγοντες της χώρας. Δεν διαφώνησε ότι η δυναμική (συγκυρία) είναι θετική αλλά υπογράμμισε τον προβληματισμό του για τους συστηματικούς (δομικούς) παράγοντες που συνεχίζουν να περιορίζουν τις προοπτικές της ελληνικής οικονομίας. Η «κουλτούρα» της προσωρινής αντιμετώπισης των Ελληνικών παραγωγικών δράσεων χωρίς μακροχρόνιο ορίζοντα και διεθνείς προοπτικές είναι στοιχεία που διαπιστώνουν οι διεθνείς αγορές και γι' αυτό κυρίως οι ξένοι επενδυτές αποδεικνύονται «διστακτικοί» αν και έχουν καταγράψει την βελτίωση της βέβαιης ισοδύναμης απόδοσης του απασχολούμενου κεφαλαίου στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια. Ως σοβαρά δομικά προβλήματα της χώρας κατονόμασε το εκπαιδευτικό σύστημα, όπου η ανάγκη εκπαίδευσης τεχνιτών μέσου επιπέδου έχει υποτιμηθεί, αλλά και την δικαιοσύνη, που καθυστερεί υπερβολικά στις αποφάσεις της, ή ακόμα και την μετανάστευση που δεν μπορεί να λύσει το δημογραφικό και το πρόβλημα του ελλείμματος στο εργατικό δυναμικό της χώρας, ενώ συνολικά και τα τρία αυτά διαβρώνουν τις επενδύσεις. Η ανάγκη κοινωνικής συναίνεσης στην διαπίστωση των χρόνιων προβλημάτων μας και των τρόπων που η ελεύθερη αγορά μπορεί να τα λύσει είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την βιώσιμη προοπτική της οικονομίας μας, συμπέρανε τελικά ο Καθηγητής Γ. Μπήτρος.

Ο Καθηγητής Ε. Θαλασσινός συμφώνησε με τους συναδέλφους του υποστηρίζοντας κι εκείνος ότι η Ελλάδα ως ασφαλής επενδυτικός προορισμός πρέπει να είναι η πρώτη προτεραιότητα της κυβέρνησης. Δυστυχώς το διεθνές περιβάλλον από την πλευρά της Ρωσίας, της Κίνας και της Τουρκίας δεν είναι ευνοϊκό προκαλώντας στασιμοπληθωριστικές πιέσεις στην οικονομία μας. Αναφέρθηκε στην περίοδο 1987 όπου ως Ειδικός Σύμβουλος στο Υπουργείο Εμπορίου μαζί με άλλους είχαν προτείνει αποτελεσματικά μέτρα για την αντιμετώπιση του πληθωρισμού (πχ. η αυτόματη τιμαριθμική αναπροσαρμογή -ΑΤΑ-), με εργαλείο μεγάλο οικονομομετρικό σύστημα που είχαν κατασκευάσει κι εκτιμήσει για τον σκοπό αυτό. Επίσης, σε πρόσφατο άρθρο του για την Ελληνική οικονομία στον οικονομικό τύπο το καλοκαίρι 2022 είχε προτείνει ενδεικτικά δελτίο και έλεγχο τιμών ή κλαδικές συμφωνίες, μέτρα τα οποία τελικά υιοθετήθηκαν αργότερα από την κυβέρνηση, ενώ δεν επετεύχθη το ήπιο πολιτικό κλίμα που είχε τονίσει ότι είναι απαραίτητη προϋπόθεση της οικονομικής ανάκαμψης.

Τέλος, ο Καθηγητής Θ. Σταματόπουλος, πριν δώσει τον λόγο στους μεταπτυχιακούς φοιτητές για ερωτήσεις, επεσήμανε ότι στον Ελληνικό πολιτισμό «η αλήθεια της γνώσης συνάγεται από την αλήθεια της ύπαρξης». Είναι ο τρόπος που «ζούμε», η ιεράρχηση των αναγκών μας, που δημιουργεί το πλαίσιο των προβλημάτων και την αντίληψη που τελικά έχουμε γι' αυτά. Κυρίαρχο δε, ρόλο στην κοσμοαντίληψη μας αυτή παίζει η εκπαίδευση, απ' όπου προκύπτει κι η ευθύνη μας. Οι Έλληνες έχουμε φτάσει σε οριακό σημείο πλέον με την ανάγκη για «ενότητα» πειστική περισσότερο παρά ποτέ στην μακραίωνη ιστορία μας, θυμίζοντας την μαύρη εφετινή επέτειο της καταστροφής του 1922. Όπως είπαν κι οι τρεις ομιλητές η οικονομία μας θα ανακάμψει βιώσιμα εφόσον επιτύχουμε πρώτα την πολιτική μας ενότητα.